

Sepelvaltimoiden varjoainekuvaus ja/tai pallolaajennus

Sepelvaltimot ovat sydämen pinnalla kulkevia verisuonia, jotka huolehtivat sydänlihaksen verenkierrosta. Valtimokovettumatauti (arterioskleroosi) ahtauttaa sepelvaltimoita ja aiheuttaa sepelvaltimotaudin, joka ilmenee sydänlihaksen hapenpuutteesta johtuvana rintakipuna. Sydämen läppävika voi vaikeuttaa sydämen pumppauskykyä aiheuttaen muun muassa hengenahdistusta ja väsymystä. Edellä mainittuja tauteja tutkitaan varjoainekuvauksella, joka tehdään paikallispuudutuksessa ranne- tai nivusvaltimon kautta. Mikäli sepelvaltimoissa on ahtaumia ja ne soveltuvat pallolaajennushoitoon, se voidaan yleensä tehdä heti varjoainekuvauksen yhteydessä.

Ennen toimenpidettä

- Tarkista, että ranteiden ja nivustaipeiden iho on terve.
- Saat erillisen ohjeen lääkityksestä ja ravinnosta olostasi.
- Huomioi jo sairaalaan saapuessasi, että autolla ajaminen on kielletty toimenpidepäivänä.
- Toimenpide kestää keskimäärin 1–2 tuntia. Varaudu kuitenkin olemaan sairaalassa koko päivän ajan.

Toimenpiteen aikana

Toimenpide tehdään paikallispuudutuksessa ja kestää noin tunnin. Toimenpiteessä ohut kuvauksetri viedään röntgenlöpivalaisussa ranne- tai nivusvaltimon kautta sepelvaltimeen. Sepelvaltimeen ruiskutetaan jodipitoista varjoainetta ja se kuvataan röntgenkuvauksena, joka tallennetaan tietokoneelle. Toimenpide on yleensä lähes kivuton.

Kuvauslöydöksen perusteella sinulle valitaan sopivin hoitovaihtoehto: lääkehoito, pallolaajennus tai leikkaus. Pallolaajennus tehdään yleensä välittömästi varjoainekuvauksen jälkeen.

Pallolaajennuksessa viedään ohjainkatetria apuna käyttäen pallokatetri ahtauman kohdalle. Pallo laajennetaan nesteellä ja se laajentaa samalla ahtautunutta suonien kohtaa. Laajennettuun kohtaan laitetaan usein stentti eli verkkoputki.

Toimenpiteen jälkeen

Kotiudut yleensä samana päivänä 4–6 tunnin seurannan jälkeen. Varaudu kuitenkin tarvittaessa jäämään sairaalaan, etenkin pallolaajennuksen jälkeen.

Sairausloma on muutamasta päivästä viikkoon. Vältä raskaita ruumiillisia ponnistuksia, saunomista ja pitkiä kävelymatkoja kahden päivän ajan. Pistoskohta paranee yleensä viikon sisällä, jonka jälkeen normaaleille päivittäisille toiminnoille ei ole rajoituksia.

Toimenpiteen turvallisuus

Varjoainekuvaus tai pallolaajennus ei ole koskaan täysin riskitön, mutta siihen liittyvät vakavat haattatapahtumat, kuten paikallinen verenvuoto, sepelvaltimon tukkeutuminen, aivoverenkiertohäiriö, sydänpussin täytyminen ja kuolema, ovat hyvin harvinaisia (alle 0,5 %).

Pistospaikalle kehittyy usein pieni mustelma, joka paranee muutamassa viikossa.

Ota yhteyttä hoitavaan yksikköön

- Jos epäilet olevasi raskaana. Toimenpiteessä käytetään röntgensäteitä.
- Jos sinulla on kuumetta tai infektio.

Sydänsairaudet.fi tarjoaa tietoa aikuisten sydänsairauksista, niiden hoidosta sekä ennaltaehkäisystä.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri • www.vsshp.fi • Vaihde 02 313 0000

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.